

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 13 lutego 2017 r. Sąd Rejonowy dla Łodzi - Śródmieścia w Łodzi w sprawie o sygnaturze akt XVIII C 2786/16 z powództwa (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W. przeciwko K. P. o zapłatę, zasądził od K. P. na rzecz (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W. kwotę 8.440,37 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 7 czerwca 2013 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. i odsetkami ustawowymi za opóźnienie w wysokości odsetek ustawowych od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty oraz kwotę 2.717,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 2.417,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd I instancji poczynił następujące ustalenia faktyczne. W dniu 29.11.2010 r. została zawarta między pozwaną a (...) S.A. umowa kompleksowa dostarczania paliwa gazowego do nieruchomości ul. (...) Ł.. Z dniem 11.10.2011 r. doręczono pozwanej przez awizo wypowiedzenie umowy z dnia 29.11.2010 r. z powodu braku zapłaty należności za dostarczone paliwo (504,56 zł), pomimo wysłanego uprzednio wezwania do zapłaty. W wypowiedzeniu podkreślono, że od daty rozwiązania umowy naliczana będzie opłata karna za nielegalny pobór paliwa gazowego w wysokości pięciokrotności ceny określonej w taryfie operatora. W dniu 6.02.2012 r. w obecności pozwanej przeprowadzono kontrolę urządzenia pomiarowego zamontowanego wewnątrz budynku na instalacji doprowadzającej gaz do lokalu przy ul. (...) w Ł.. W protokole stwierdzono, że gazomierz nie posiada śladów uszkodzeń, odczytano też zużycie gazu. Pismem z dnia 22.05.2013 r. doręczonym pozwanej w dniu 24.05.2013 r. wezwano pozwaną do zapłaty kwoty 8.807,37 zł odpowiadającej wartości zużytego gazu (ustalanej w wyniku kontroli z dnia 6.02.2012 r.), przy przyjęciu wartości jak za nielegalny pobór gazu. W dniu 29.05.2013 r. pozwana zawarła ugodę nr 114/2013 z (...) sp. z o.o. Oddział Zakład (...) z siedzibą w Ł., uznała w niej swoje zadłużenie z noty księgowej nr (...) .2013 na kwotę 8.807,37 zł oraz zobowiązała się do spłaty zadłużenia w miesięcznych ratach, według harmonogramu stanowiącego integralną część ugody. § 6 ust. 1 ugody stanowił, że w razie opóźnienia w spłacie jakiegokolwiek z rat określonych w § 3 ugody, całą pozostała do zapłaty kwota staje się natychmiast wymagalna wraz z ustawowymi odsetkami, liczonymi od terminu zapłaty wskazanego w nocie. Nota wskazywała termin zapłaty na dzień 6.06.2013 r. Zawarcie ugody towarzyszyło oświadczenie o uznaniu długu w wysokości 8.807,37 zł.

Sąd I instancji wskazał, że w toku sprawy nie zostały ujawnione żadne okoliczności wskazujące na bezprawność zachowania powodowej spółki przy zawieraniu ugody. Pozwana świadomie zawarła ugodę, potwierdzając w ten sposób okoliczności, które legły u podstaw obciążenia jej kwotą 8.807,37 zł, pozwana uznała swoją odpowiedzialność z tytułu nielegalnego poboru gazu, będącego następstwem wypowiedzenia umowy. W niniejszej sprawie doszło bowiem do skutecznego wypowiedzenia umowy o kompleksowe dostarczanie paliwa gazowego, pozwana nie wykazała, że procedura awizacji przesyłki zawierającej oświadczenie o wypowiedzeniu była wadliwa. W ocenie Sądu I instancji w sprawie nie zachodziła też żadna z wad oświadczeń woli odnośnie zawartej ugody, w sprawie nie sposób również zdiagnozować nieważności ugody. Brak było podstaw do uznania, że w okresie, którego dotyczy pobór gazu, doszło do ponownego nawiązania stosunku prawnego per facta concludentia.

W konsekwencji Sąd I instancji na podstawie art. 57 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne uwzględnił powództwo w całości, rozstrzygając o kosztach procesu zgodnie z regulacją art. 98 k.p.c.

Apelację od powyższego rozstrzygnięcia wywiodła pozwana, zaskarżając przedmiotowy wyrok w całości. Zaskarżonemu orzeczeniu pozwana zarzuciła bezpodstawne zastosowanie regulacji art. 57 ustawy prawo energetyczne w sytuacji, kiedy w sprawie nie zostało wykazane, że pozwana pobierała gaz nielegalnie, z kolei uгода została zawarta w warunkach wymuszenia, w świetle zasad obowiązujących w relacji z konsumentem powinna zostać uznana za nieważną. Pozwana zarzuciła przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów poprzez pominięcie przez sąd I instancji faktu zawarcia wymuszonej ugody, pominięcie faktu, że pomimo wypowiedzenia umowy powód nadal dostarczał gaz, pomimo że powinien dokonać zdemontowania licznika i odcięcia dopływu gazu, co z kolei świadczyło o zawarciu umowy o dostawę gazu, tym bardziej, że za te dostawy gazu po wypowiedzeniu umowy powód przyjął od pozwanej zapłatę.

W konkluzji do tak sformułowanych zarzutów skarżąca wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa w całości.

W odpowiedzi na apelację powódka, będąc reprezentowaną przez fachowego pełnomocnika, wniosła o oddalenie apelacji oraz zasądzenie od pozwanej na rzecz powódki kosztów postępowania za instancję odwoławczą, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Powódka wskazała, że Sąd I instancji prawidłowo ustalił stan faktyczny sprawy i skuteczne wypowiedzenie umowy dostarczania paliwa gazowego oraz zużycie gazu już po rozwiązaniu umowy. Okoliczność, że w sporze po jednej ze stron znajduje się przedsiębiorca, a po drugiej konsument, nie daje pozwanej prawa do kwestionowania zawartej zgodnie z prawem ugody. W ocenie powódki nie można zgodzić się z zarzutem pozwanej dotyczącym nieważności ugody, gdyż w przeciwnym razie bezprawne zachowanie pozwanej polegające na nielegalnym poborze gazu zostałyby usprawiedliwione tylko z tego powodu, że pozwana posiada status konsumenta. Powódka wskazała, że po rozwiązaniu umowy nie mogła wstrzymać dostarczania paliwa gazowego do odbiorcy z uwagi na niedopuszczenie pracowników do gazomierza zainstalowanego u pozwanej. W przedmiotowym stanie faktycznym nie doszło też do zawarcia w sposób konkludentny nowej umowy o dostawę gazu. Powódka wskazała, że pozostaje jedynie dystrybutorem paliwa gazowego uprawnionym do pobierania opłat za nielegalny pobór gazu, zaś umowy kompleksowe zawierane są natomiast ze sprzedawcami paliwa gazowego. W związku z tym niemożliwe byłoby zawarcie z powodową spółką nowej umowy. Zasadnie zatem Sąd I instancji zastosował regulację art. 57 ust. 1 prawa energetycznego. W przedmiotowej sprawie pozwana pobierała gaz bez legalnie zawartej umowy, przez co zrealizowała przesłanki umożliwiające pobranie opłaty za nielegalny pobór gazu.

Na rozprawie apelacyjnej pełnomocnik pozwanej podtrzymał stanowisko zawarte w złożonej apelacji, wniósł o zasądzenie na rzecz pozwanej kosztów postępowania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja okazała się na tyle uzasadniona, że skutkowałą wydaniem rozstrzygnięcia o charakterze reformatoryjnym.

Zgodnie z dyspozycją art. 382 k.p.c. sąd drugiej instancji orzeka na podstawie materiału zebranego w postępowaniu w pierwszej instancji oraz w postępowaniu apelacyjnym. Postępowanie apelacyjne ma merytoryczny charakter i jest dalszym ciągiem postępowania rozpoczętego przed sądem pierwszej instancji. Zgodnie z treścią art. 378 § 1 k.p.c., sąd drugiej instancji rozpoznaje sprawę w granicach apelacji; w granicach zaskarżenia bierze jednak z urzędu pod uwagę nieważność postępowania.

Sąd drugiej instancji między innymi rozpoznaje sprawę merytorycznie w granicach zaskarżenia, dokonuje własnych ustaleń faktycznych, prowadząc lub ponawiając dowody albo poprzestaje na materiale zebranym w pierwszej instancji, ustala podstawę prawną orzeczenia niezależnie od zarzutów podniesionych w apelacji oraz kontroluje poprawność postępowania przed sądem pierwszej instancji, pozostając związanym zarzutami przedstawionymi w apelacji, jeżeli są dopuszczalne, ale biorąc z urzędu pod uwagę nieważność postępowania, orzeka co do istoty sprawy stosownie do wyników postępowania (por. uzasadnienie uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 31 stycznia 2008 r., III CZP 49/07, OSN 2008/6/55.).

W ocenie Sądu Okręgowego za uzasadniony należało uznać podniesiony w apelacji zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. co do sposobu oceny materiału dowodowego, polegający na poczynieniu ustaleń przy pominięciu części zgromadzonych w sprawie dowodów, a także braku wszechstronnego rozważenia przesłanek odpowiedzialności pozwanej, co skutkowało naruszeniem przepisów prawa materialnego.

Poczynione przez Sąd I instancji w bardzo podstawowym zakresie ustalenia faktyczne, które Sąd Okręgowy podzielił i w konsekwencji przyjął za własne bez potrzeby ich ponownego przytaczania, należało uzupełnić w szczególności o ustalenia odnośnie treści łączącej strony kompleksowej umowy dostarczania paliwa gazowego, której integralną część stanowiły także złożone przez stronę powodową ogólne warunki umowy (k. 62-65). Zgodnie z tymi warunkami rozwiązanie umowy kompleksowej mogło nastąpić tylko z ważnych powodów, m. in. za wypowiedzeniem przez każdą

ze stron z zachowaniem siedmiodniowego okresu wypowiedzenia w przypadku rażącego naruszenia postanowień umowy przez drugą stronę, pomimo uprzedniego wezwania jej do zaniechania naruszeń i usunięcia ich skutków w wyznaczonym, odpowiednim terminie. Dostarczanie paliwa gazowego mogło zostać wstrzymane po uprzedzeniu odbiorcy m. in., gdy odbiorca zwlekał z zapłatą za pobrane paliwo gazowe albo świadczone usługi, co najmniej miesiąc po upływie terminu płatności, pomimo uprzedniego powiadomienia na piśmie o zamiarze wypowiedzenia umowy i wyznaczeniu dodatkowego, dwutygodniowego terminu do zapłaty zaległych i bieżących należności. Wstrzymanie dostarczania paliwa gazowego mogło nastąpić w szczególności poprzez: demontaż gazomierza, demontaż przyłącza do sieci gazowej, zamknięcie dopływu paliwa gazowego przed gazomierzem. Dostarczanie paliwa gazowego mogło zostać wstrzymane lub ograniczone bez uprzedzenia odbiorcy m. in., gdy odbiorca dopuścił się nielegalnego poboru paliwa gazowego. Dnia 14 listopada 2011 r. pracownicy powoda podjęli próbę odjęcia gazomierza u pozwanej, z uwagi na brak odbiorcy próba ta była bezskuteczna (k. 61). Kontrolę gazomierza zamontowanego wewnątrz budynku na instalacji doprowadzającej gaz do nieruchomości przy ul. (...) w Ł. przeprowadzono dopiero dnia 6 lutego 2012 r., po tym jak pozwana podjęła działania mające na celu wyjaśnienie sprawy, po przekazanej przez inkasenta pod koniec stycznia 2012 r., przy okazji spisywania stanu gazomierza u rodziców pozwanej mieszkających w drugiej części budynku bliźniaka, informacji, że pozwanej nie ma na liście odbiorców. W dniu 10 lutego 2012 r. pozwana zawarła nową kompleksową umowę dostarczania paliwa gazowego do nieruchomości przy ul. (...) w Ł. (k. 78-78v).

Zgodnie z treścią art. 57 ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 roku Prawo energetyczne (tekst jednolity: Dz. U. z 2017 r., poz. 220, ze zm.) w razie nielegalnego pobierania paliw lub energii, przedsiębiorstwo energetyczne może: 1) pobierać od odbiorcy, a w przypadku, gdy pobór paliw lub energii nastąpił bez zawarcia umowy, może pobierać od osoby lub osób nielegalnie pobierających paliwa lub energię opłatę w wysokości określonej w taryfie, chyba że nielegalne pobieranie paliw lub energii wynikało z wyłącznej winy osoby trzeciej, za którą odbiorca nie ponosi odpowiedzialności albo 2) dochodzić odszkodowania na zasadach ogólnych.

Definicję nielegalnego pobierania paliw i energii zawiera art. 3 pkt 18 ustawy Prawo energetyczne, zgodnie z którym nielegalnym pobieraniem paliw oraz energii jest pobieranie bez zawarcia umowy, z całkowitym albo częściowym pominięciem układu pomiarowo-rozliczeniowego lub przez ingerencję w ten układ mającą wpływ na zafałszowanie pomiarów dokonywanych przez układ pomiarowo-rozliczeniowy.

Nie ulega wątpliwości, że przewidziana w art. 57 ust. 1 Prawa energetycznego opłata za nielegalnie pobrane paliwo lub energię ma charakter cywilnoprawny i odszkodowawczy. Nie ma natomiast podstaw do traktowania tej opłaty jako mającej charakter kary ustawowej w rozumieniu art. 485 k.c., do której mają odpowiednie zastosowanie przepisy o karze umownej.

Przepis art. 57 ust. 1 w zw. z art. 3 pkt 18 Prawa energetycznego obejmuje trzy różne stany faktyczne, które jednak nie polegają na niewykonaniu lub nienależytym wykonaniu zobowiązania wynikającego z umowy sprzedaży paliw lub energii, ale stanowią delikt, określony w ustawie jako nielegalne pobieranie paliw lub energii. Z przepisów tych wynika jednoznacznie, że obowiązek wniesienia opłaty powstaje w wypadku nielegalnego „pobierania” paliw lub energii, a więc faktycznego, a nie tylko potencjalnego ich odbierania i korzystania z nich (por. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 10 grudnia 2009 r., III CZP 107/09, OSNC 2010/5/77, Biul.SN 2009/12/7).

Przedsiębiorstwo energetyczne może obciążyć odbiorcę paliw opłatami określonymi, w art. 57 ust. 1 Prawa energetyczne tylko wtedy, gdy paliwo zostało rzeczywiście pobrane w sposób nielegalny. Ciężar dowodu nielegalnego poboru paliwa spoczywa na dostawcy paliw, który może to wykazać za pomocą wszystkich środków dowodowych.

Powód podnosił, że pozwana dopuściła się nielegalnego poboru paliwa gazowego, gdyż pobierała je bez zawartej umowy kompleksowej dostarczania paliwa gazowego tj. po wypowiedzeniu umowy kompleksowej o dostarczanie paliwa gazowego.

Zgodnie z postanowieniami umowy kompleksowej oraz ogólnych warunków umowy, rozwiązanie umowy za wypowiedzeniem przez sprzedawcę mogło nastąpić tylko z ważnych powodów, przy czym za ważne powody uważa się, mające istotny wpływ na realizację umowy: zmiany przepisów prawa lub postanowień (...), a także istotne zmiany w

systemie gazowym lub funkcjonowania rynku gazu. Z umowy tej nie wynika, że ważnym powodem wypowiedzenia umowy było zaleganie z płatnością za część dostarczonego paliwa gazowego. Natomiast gdyby nawet przyjąć, że zadłużenie pozwanej było ważnym powodem pozwalającym na wypowiedzenie umowy, zaś pozwana dotychczas wywiązywała się z obowiązku opłacania należności, do oceny czy faktycznie w dacie złożenia wypowiedzenia pozwana zalegała z płatnością konieczne byłoby zestawienie należności za okres poprzedzający złożenie wypowiedzenia i dokonanych przez pozwaną wpłat, ustalenie jak długo pozwana pozostawała w zwłoce z płatnością. Bez takiego zestawienia nie jest możliwa ocena, czy pozwana w istocie zalegała z płatnością i czy brak opłat miał charakter uporczywy. Pomimo dokonanego wypowiedzenia dostawca nadal dostarczał pozwaną paliwo. Poza jednorazową próbą odjęcia gazomierza, dostawca paliwa gazowego przez okres kilku następnych miesięcy przypadających na okres grzewczy nie podejmował żadnych działań mających na celu chociażby sprawdzenie, czy u pozwanej dochodziło do nielegalnego poboru paliwa gazowego. Kontrola gazomierza nastąpiła dopiero na skutek działań samej pozwanej, kontrola ta nie wykazała żadnych nieprawidłowości przy gazomierzu. Należało zauważyć, że w sytuacji, gdy odbiorca faktycznie dopuścił się nielegalnego poboru paliwa gazowego, dostarczanie paliwa gazowego mogło zostać wstrzymane lub ograniczone bez uprzedzenia, co jednak w konkretnych okolicznościach nie nastąpiło. Wstrzymanie dostarczania paliwa gazowego mogło nastąpić w szczególności poprzez: demontaż gazomierza, demontaż przyłącza do sieci gazowej, zamknięcie dopływu paliwa gazowego przed gazomierzem. Powodowa spółka nie wykazała, że nie miała możliwości skorzystania z innej formy wstrzymania dostarczania pozwanej paliwa gazowego poza odjęciem gazomierza, zaś podjęte w tym zakresie przez dostawcę paliw działania cechowały się należyłą starannością.

Należy zauważyć, że nie odcinając dopływu gazu przez okres kilku miesięcy po przesłaniu do pozwanej wypowiedzenia umowy, zwłaszcza w okresie grzewczym, dostawca paliwa w rzeczywistości doprowadził do uzyskania znacznych zysków kosztem pozwanej.

Sąd Okręgowy nie kwestionuje, że w przypadku pobierania gazu bez ważnej umowy strona powodowa mogła żądać kwot znacznie (pięciokrotnie) przewyższających sumy należne w przypadku poboru umownego, jednakże mogłoby to nastąpić tylko w sytuacji, gdyby odbiorca postępował niezgodnie z prawem.

Należy mieć bowiem na względzie, że przepisy Prawa energetycznego pozwalające na nałożenie opłaty za nielegalny pobór paliwa gazowego mają na celu zniechęcenie odbiorców do ingerencji w urządzenia pomiarowe czy pobierania paliw bez umowy, gdyż trudno wówczas jest określić ile faktycznie paliwa zostało zużyte. Regulacja ta niewątpliwie ma dyscyplinować odbiorcę do podjęcia działań zmierzających do zmiany wskazanego stanu rzeczy, w szczególności poprzez starania o zawarcie nowej umowy, co też pozwana niezwłocznie uczyniła po pozyskaniu informacji, że nie figuruje na liście odbiorców, odczytany stan gazomierza wskazał ilość faktycznie pobranego gazu.

Oczywistym jest zatem, że celem wskazanej regulacji jest przede wszystkim doprowadzenie do sytuacji, w której nie dochodzi do nielegalnego poboru gazu. W żadnym razie korzyść finansowa dostawcy paliw nie stanowiła zasadniczej przesłanki wprowadzenia do ustawy wskazanej regulacji. W tym kontekście zgodne z elementarną uczciwością było niezwłoczne zaprzestanie dostarczania gazu, w takiej sytuacji przysługiwałoby oczywiście roszczenie o zapłatę karnej należności za okres nielegalnego poboru, który jednak byłby dość krótki, obejmując czas niezbędny do odłączenia gazu bez nieuzasadnionego opóźnienia. W rozstrzyganej sprawie natomiast strona powodowa niejako zgodziła się na stan nielegalnego poboru gazu przez pozwaną, albowiem nie podejmując żadnych działań zmierzających do faktycznego poinformowania pozwanej o zaistniałej sytuacji, nie podejmując prób skutecznego odłączenia gazu, faktycznie zmierzała do osiągnięcia z tego tytułu znacznych korzyści finansowych. Takie korzystanie z przepisu art. 57 Prawa energetycznego należało uznać za sprzeczne z gospodarczym przeznaczeniem tego prawa i zasadami współzycia społecznego, zatem nie mogło korzystać z ochrony (art. 5 k.c.).

Przez zasady współzycia społecznego rozumie się na ogół obowiązujące w stosunkach między ludźmi reguły postępowania, które za podstawę mają uzasadnienie aksjologiczne. Odwołują się one do powszechnie uznawanych w całym społeczeństwie lub w danej grupie społecznej wartości i ocen właściwego, przyzwoitego, rzetelnego, lojalnego czy uczciwego zachowania. Zasady te obejmują nie tylko reguły moralne, lecz także obyczajowe (por. np. Z. Radwański (w:) System prawa prywatnego, t. 2, 2002, s. 240 i n.; M. Safjan (w:) K. Pietrzykowski, Komentarz, t. I, 2008, s. 327).

W płaszczyźnie stosunków kontraktowych zasady te wyrażają się istnieniem powszechnie akceptowanych reguł przyzwoitego zachowania się wobec kontrahenta. Szczególne znaczenie mają reguły uczciwości i rzetelności tzw. kupieckiej, których należy wymagać od przedsiębiorcy - profesjonalisty na rynku, a mianowicie przestrzegania dobrych obyczajów, zasad uczciwego obrotu, rzetelnego postępowania czy lojalności i zaufania. Każda ze stron umowy powinna powstrzymać się od wszelkich zachowań, które świadczą o braku respektu dla interesów partnera lub wywołują uszczerbek w tych interesach (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 czerwca 2010 r., IV CSK 555/09, LEX nr 885035).

Zgodność czynności prawnej z zasadami współzycia społecznego jest zagadnieniem kontekstu faktycznego tj. okoliczności danego wypadku (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 października 2009 r., IV CSK 157/09, LEX nr 558611).

Przepis art. 58 § 2 k.c. przewiduje nieważność czynności prawnej w razie jej sprzeczności z konkretnymi zasadami współzycia społecznego. Do takiej oceny czynności prawnej może dojść ze względu na cel, do którego osiągnięcia czynność zmierza, rażąco krzywdzące działanie jednej ze stron, zachowanie nieuczciwe, nielojalne lub naruszające interesy osób trzecich.

W ocenie Sądu Okręgowego wskazane działania powoda, także na etapie zawierania przez strony ugody, naruszało zasadę przyzwoitego zachowania się wobec kontrahenta, uczciwości i rzetelności kupieckiej, przy czym bez znaczenia pozostaje fakt, że inny podmiot zawiera umowę i dostarcza paliwo, a inny dochodzi opłat za nielegalny pobór paliwa.

W tym stanie sprawy, Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. zmienił zaskarżony wyrok i oddalił powództwo, modyfikując również odpowiednio rozstrzygnięcie w zakresie kosztów procesu w myśl regulacji art. 98 k.p.c., ustalając koszty zastępstwa prawnego pełnomocnika pozwanej zgodnie z § 6 pkt 4) rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1349 z późn. zm.) w zw. z § 21 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U.2015.1804).

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono zgodnie z art. 98 k.p.c. Powódka jako przegrywająca powinna zwrócić koszty poniesione przez stronę przeciwną, na które złożyły się opłata sądowa od apelacji 300 zł oraz koszty zastępstwa prawnego pełnomocnika pozwanej, których wysokość Sąd Okręgowy ustalił zgodnie z § 10 ust. 1 pkt 1 w zw. z § 2 pkt 4) rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U.2015.1804), z uwzględnieniem zmian dokonanych rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U.2016.1667).